

Grannskoðaraeftirlitið

Ársfrágreiðing fyri eftirlitsárið 2025

Skráseting Føroya

Skráseting Føroya er avgreiðslustova hjá Grannskoðaraeftirlitinum

Innihald

1.	Yvirskipað um ársfrásøgnina	2
2.	Lóggáva.....	3
2.1.	Nýggj ársroknskaparlóg	3
3.	Grannskoðaravinnan í Føroyum.....	4
3.1.	Grannskoðanarvirkir	4
3.2.	Góðkendir grannskoðarar.....	5
4.	Grannskoðaraeftirlitið	6
4.1.	Lóggáva.....	6
4.2.	Skipan av Grannskoðaraeftirlitinum	6
4.3.	Fígging	6
5.	Góðskueftirlit	8
5.1.	Endamálið við góðskueftirliti.....	8
5.2.	Góðskueftirlitsfólkini	8
5.3.	Innihaldið av einum góðskueftirliti	8
5.4.	Val av stakroyndum	9
5.5.	Skyldurnar hjá grannskoðanarvirkinum	9
5.6.	Frágreiðing um góðskueftirlit	10
5.7.	Avgerð hjá Grannskoðaraeftirlitinum	10
5.8.	Grannskoðaranevndin	10
5.9.	Títtleikin av góðskueftirliti	10
5.10.	Leiðreglur.....	11
6.	Eftirlitsárið 2025	13
6.1.	Góðskueftirlit 2024	13
6.2.	Uppfylgjandi góðskueftirlit 2025.....	13
6.3.	Góðskueftirlit hjá tveimum grannskoðanarvirkjum	13
6.4.	Grannskoðaranevndin	14
6.5.	Fjareftirlit	14

Grannskoðaraeftirlitið

1. Yvirskipað um ársfrásøgnina

Grannskoðaraeftirlitið almannakunnger við hesum sína árliku frágreiðing um virkseml sítt.¹

Frágreiðingin fevnir um virkseml í eftirlitsárinum, tvs. frá 1. januar 2025 – 31. desember 2025. Frágreiðingin fevnir sostatt bert um góðskueftirlit, ið eru avgreidd í eftirlitsárinum 2025. Bíðað verður sostatt ikki eftir, at viðgerðin av góðskueftirlitum, ið eru framd í 2025 eru liðug og avgreidd.

Ársfrágreiðingin verður almannakunngjørd á heimasíðuni hjá Skráseting Føroya.²

¹ Sbrt. § 33, stk. 8 í Løgtingslóg nr. 45 frá 11. mai 2009 um góðkendar grannskoðarar og grannskoðanarvirkir, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 197 frá 9. desember 2025.

² <https://www.skraseting.fo/fo/grannskodarar/grannskodaraeftirlitid>.

2. Lóggáva

Vinnugreinin grannskoðan er undir tættari altjóða regulering, heruppi í ES. Politiskt er avgjørt, at Føroyar skulu fylgja hesum altjóða reglum. Føroyska lóggávan hevur tað dansku lóggávuna sum fyrimynd, við teimum frávikum, sum føroysk viðurskifti gera neyðug.

Eitt frávik, ið er gjørt í mun til dansku lóggávuna er avgerðin um at varðveita skipanina við einum serligum Grannskoðaraeftirlitið, hóast Revisortilsynet varð avtikið í Danmark. Í Danmark verða úrslitini av góðskueftirlitum á góðkendum grannskoðanarvirkjum viðgjørd beinleiðis av Erhvervsstyrelsen.

Niðanfyri sæst eitt yvirlit yvir føroyska lóggávu viðvíkjandi grannskoðan. Yvirlitið fevnir um lóggávu, ið er galdandi pr. 31. desember 2025.

- Løgtingslóg nr. 45 frá 11. mai 2009 um góðkendar grannskoðarar og grannskoðanarvirkir, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 31 frá 9. mars 2023 (Grannskoðaralógin).
- Løgtingslóg nr. 50 frá 4. mai 2021 um serligar treytir fyri lógarálagdari grannskoðan av fyrítøkum av almennum áhuga. (PIE-fyriskipanin).
- Kunngerð nr. 138 frá 18. oktober 2021 um óheftni hjá góðkendum grannskoðarum og grannskoðanarvirkjum.
- Kunngerð nr. 128 frá 24. august 2021 um kravda eftirútbúgving fyri góðkendar grannskoðarar.
- Kunngerð nr. 123 frá 26. juli 2019 um grannskoðaraváttanir o.a., sum broytt við kunngerð nr. 139 frá 18. oktober 2021.
- Kunngerð nr. 121 frá 23. august 2022 um próvtøku o.a. fyri góðkendar grannskoðarar.
- Kunngerð nr. 11 frá 2. februar 2022 um góðskueftirlit og virkseml Grannskoðaraeftirlitsins.
- Kunngerð nr. 120 frá 23. august 2022 um Grannskoðaranevndina.
- Kunngerð nr. 86 frá 2. juli 2012 um starvsskipan fyri Grannskoðaraeftirlitið, sum seinast broytt við kunngerð nr. 136 frá 23. september 2021.
- Kunngerð nr. 25 frá 6. apríl 2011 um skrá yvir góðkend grannskoðanarvirkir og yvir góðkendar grannskoðarar, sum broytt við kunngerð nr. 71 frá 21. mai 2012.
- Kunngerð nr. 92 frá 6. september 2010 um grannskoðaravirkseml.
- Kunngerð nr. 113 frá 7. september 2009 um fígging av Grannskoðaraeftirlitinum og kanningar- og disiplinerskipanini.
- Kunngerð nr. 5 frá 14. januar 2009 um trygd og ábyrgdartrygging fyri lóggildar og skrásettar grannskoðarar.

2.1. Nýggj ársroknskaparlóg

1. januar 2026 kom nýggja ársroknskaparlógin³ í gildi. Lógin hevur virknað fyri roknskaparár, ið byrja 1. januar 2026 ella seinni.

³ Løgtingslóg nr. 206 frá 12. desember 2025 um ársroknskap (Ársroknskaparlógin).

Grannskoðaraeftirlitið

3. Grannskoðaravinnan í Føroyum

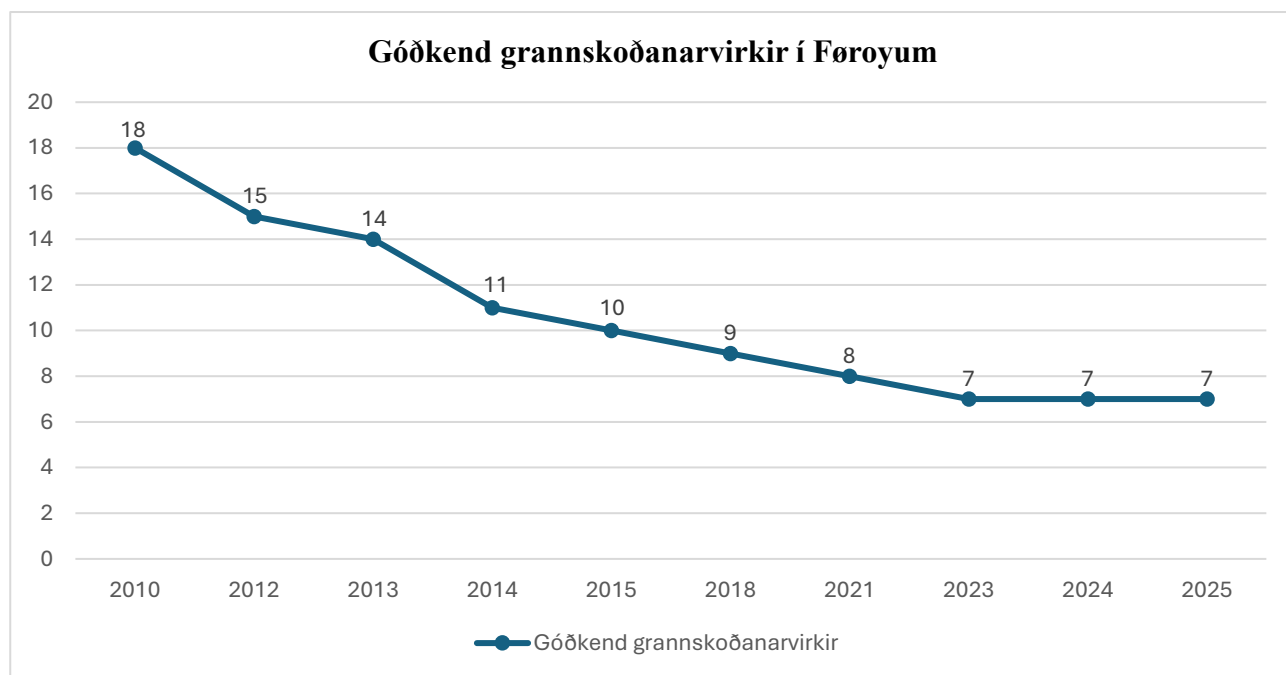
Skráseting Føroya førir eina almenna skrá yvir góðkendar grannskoðarar og yvir góðkend grannskoðanarvirkir.⁴

3.1. Grannskoðanarvirkir

31. desember 2025 eru fylgjandi grannskoðanarvirkir skrásett í almennu skránni hjá Skráseting Føroya:

Grannskoðanarvirki	Skrásetingarnúmer
1. P/F Januar, løggilt grannskoðanarvirki	5821
2. Sp/F Agnar á Dul, skrásett grannskoðanarvirki	5806
3. Sp/F Grannskoðarastovan	3868
4. Sp/F Menta	5029
5. Sp/F NUMO, góðkent grannskoðanarvirki	5698
6. Sp/F Roknskaparfelagið, skrásettir grannskoðarar	2212
7. Sp/F Spekt, løggildir grannskoðarar	2732

Á niðanfyristandandi ritmynd sæst gongdin í talinum av góðkendum grannskoðanarvirkjum.⁵

⁴ Sbrt. § 1, í kunngerð um skrá yvir góðkend grannskoðanarvirkir og yvir góðkendar grannskoðarar, sum broytt við kunngerð nr. 71 frá 21. mai 2012.

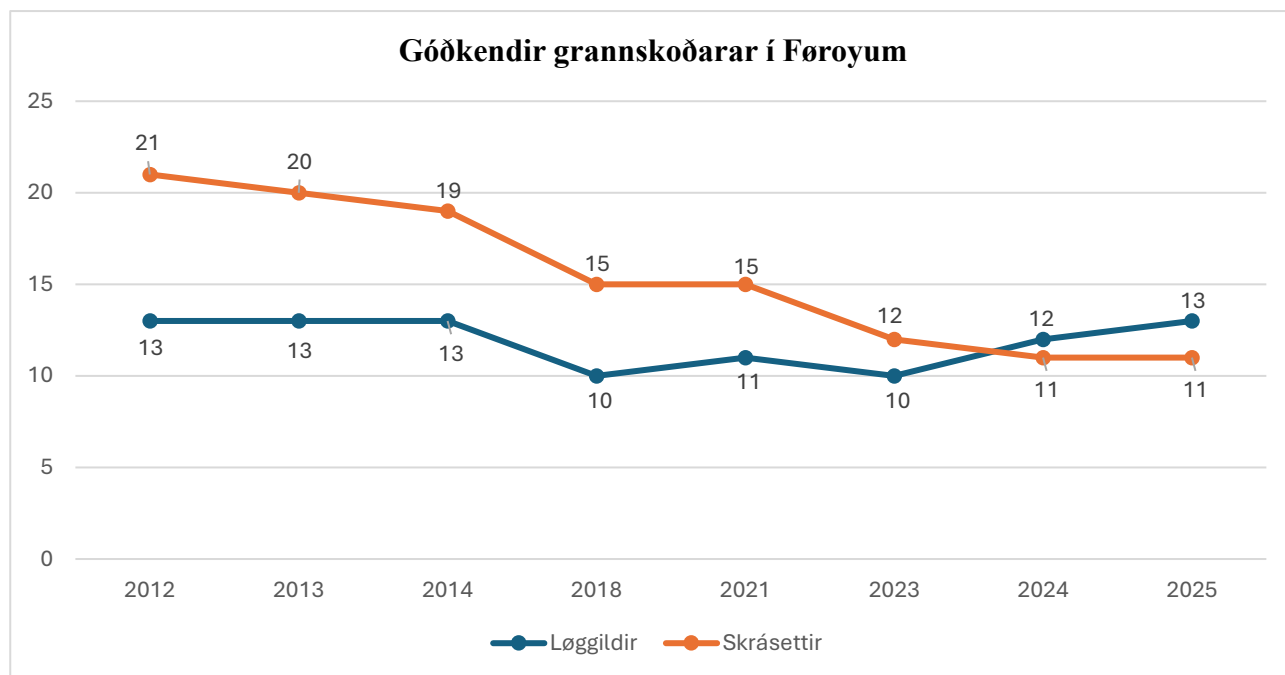
⁵ “Góðkend grannskoðanarvirkir” fevnr um bæði skrásett og góðkend grannskoðanarvirkir.

Grannskoðaraeftirlitið

3.2. Góðkendir grannskoðarar

Pr. 31. desember 2025 vóru tað 24 góðkendir grannskoðarar í almennu skránni hjá Skráseting Føroya, harav vóru 11 skrásettir grannskoðarar og 13 løggildir grannskoðarar.

Á niðanfyrirstandandi ritmynd sæst gongdin í talinum av góðkendum grannskoðarum í Føroyum. Tað hoyrir við til gongdina, at tað síðan 2016 ikki hevur verið gjørligt at gerast skrásettur grannskoðari.⁶

⁶ Sí tó serligu skiftisreglurnar í løgtingsmáli 107/2014.

Grannskoðaraeftirlitið

4. Grannskoðaraeftirlitið

4.1. Lóggáva

Setan, skipan, starvs- og fundarskipan, fígging umframt virksemið hjá Grannskoðaraeftirlitinum er pr. 31. desember 2025 løgskipað í fylgjandi løgtingslógum og kunngerðum:

- Løgtingslóg nr. 45 frá 11. mai 2009 um góðkendar grannskoðarar og grannskoðanarvirkir, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 31 frá 9. mars 2023 (Grannskoðaralógin).
- Løgtingslóg nr. 50 frá 4. mai 2021 um serligar treytir fyri lógarálagdari grannskoðan av fyrítøkum av almennum áhuga. (PIE-fyriskipanin).
- Kunngerð nr. 11 frá 2. februar 2022 um góðskueftirlit og virksemi Grannskoðaraeftirlitsins
- Kunngerð nr. 86 frá 2. juli 2012 um starvsskipan fyri Grannskoðaraeftirlitið, sum broytt við kunngerð nr. 136 frá 23. september 2021.
- Kunngerð nr. 113 frá 7. september 2009 um fígging av Grannskoðaraeftirlitinum og kanningar- og disiplinerskipanini.

4.2. Skipan av Grannskoðaraeftirlitinum

Skráseting Føroya setir Grannskoðaraeftirlitið.⁷ Grannskoðaraeftirlitið hevur 1 formann og 4 limir. 2 av limunum skulu hava hóskaði útbúgving og viðkomandi royndir innan grannskoðan og roknskapargreiðslu. Hinir 2 limirnir umboða roknskaparbrúkaran.

Limirnir í Grannskoðaraeftirlitinum eru:

Rannvá Sólheim	Forkvinna
Nina Djurhuus	Umboð fyri roknskaparbrúkaran
Malan Johansen	Umboð fyri roknskaparbrúkaran
Eyðfinn Olsen	Limur við hóskaði útbúgving og royndum innan grannskoðan og roknskapargreiðslu
Teitur Samuelsen	Limur við hóskaði útbúgving og royndum innan grannskoðan og roknskapargreiðslu

Skráseting Føroya er avgreiðslustova hjá Grannskoðaraeftirlitinum.⁸ Starvsfólk á Skráseting Føroya røkja skrivarauppgávuna hjá Grannskoðaraeftirlitinum.

4.3. Fígging

Raksturin av Grannskoðaraeftirlitinum og kanningar- og disiplinerskipanini verður fíggaður umvegis eitt árligt gjald frá øllum góðkendum grannskoðarum, sum eru knýttir at einum grannskoðanarvirki pr. 1. januar í innkrevjingarárinum.⁹ Skráseting Føroya innkrevur gjaldið.

Útreiðslur í samband við tey góðskueftirlit, ið verða framd, verða bornar av teimum grannskoðanarvirkjum, ið skulu til góðskueftirlit.¹⁰

⁷ Sbrt. § 32 í grannskoðaralógini.

⁸ Sbrt. § 2 í kunngerð um starvsskipan fyri Grannskoðaraeftirlitið.

⁹ Sí kunngerð um fígging av Grannskoðaraeftirlitinum og kanningar- og disiplinerskipanini.

¹⁰ Sí kapitl 11 í kunngerð nr. 11 frá 2. februar 2022 um góðskueftirlit og virksemi Grannskoðaraeftirlitsins.

Grannskoðaraeftirlitið

Nærri reglur viðvíkjandi uppgerð av kostnaði og samsýning eru ásettar í leiðreglunum hjá Grannskoðaraeftirlitinum.¹¹

¹¹ Sí leiðreglurnar á heimasíðuni hjá Skráseting Føroya:
<https://www.skraseting.fo/fo/grannskodarar/grannskodaraeftirlitid>

5. Góðskueftirlit

5.1. Endamálið við góðskueftirliti

Tá ein grannskoðari gevur grannskoðaraátekningar á roknskapir, heruppií tá grannskoðarin ummælir leiðslufrágreiðingar sambært ársroknskaparlógini, og tá grannskoðarin gevur aðrar vátanir við trygd, ið ikki einans eru ætlaðar til egna nýtslu hjá tí, sum hevur biðið um tær, er grannskoðarin álitsumboðið hjá almenninginum.¹² Grannskoðarin skal tí gera uppgávnar í samsvari við góðan grannskoðarasíð, heruppií vísa tann neyvleika og skjótleika sum einstaka uppgávan loyvir. Grannskoðarin skal vísa professionelt ivasemi, integritet, partloysi, trúnað, yrkisliga framferð, yrkisførleika og neyðugt nærlagni, tá uppgávnar verða framdar.

Endamálið og virkisøkið hjá Grannskoðaraeftirlitinum er í høvuðsheitum at hava eftirlit við, at góðkendu grannskoðanarvirkini virka í samsvar við grannskoðaralógina og teir standardir, ið eru ásettir har. Eftirlitið hjá Grannskoðaraeftirlitinum verður kallað góðskueftirlit. Teir persónar, ið fara á grannskoðanarvirkini at fremja sjálvt eftirlitið verða kallað góðskueftirlitsfólk.

Grannskoðanarvirkir og teir grannskoðarar, ið har starvast, hava skyldu at geva seg undir góðskueftirlit.¹³

5.2. Góðskueftirlitsfólkini

Grannskoðaraeftirlitið útnevnr tey góðskueftirlitsfólk, sum kunnu fremja góðskueftirlit fyri eitt 5 ára tíðarskeið.¹⁴

Sambært grannskoðaralógini skal Grannskoðaraeftirlitið útnevna teir grannskoðarar, ið kunnu fremja góðskueftirlit fyri eitt 5 ára tíðarskeið. Góðskueftirlitsfólkini skulu hava hósandi yrkisútbúgving og viðkomandi royndir innan grannskoðan og roknskapargreiðslu og hava neyðugan kunnleika til góðskueftirlit. Higartil hevur Grannskoðaraeftirlitið útnevnt danskar lóggildar grannskoðarar, sum Erhvervsstyrelsen hevur góðkent, til at gera góðskueftirlit á teimum smærri grannskoðanarvirkjunum í Føroyum.

Góðskueftirlit á størri grannskoðanarvirkjum, sum grannskoða fyrirkur av almennum áhuga (PIE-fyrirkur)¹⁵ verður framt av starvsfólkum í Erhvervsstyrelsen. Politiskt er komið ásamt um, at Erhvervsstyrelsen í samstarvi við Grannskoðaraeftirlitið skal rækja hesa uppgávu viðvíkjandi teimum føroysku grannskoðanarvirkjunum, sum grannskoða fyrirkur av almennum áhuga í Føroyum.

5.3. Innihaldið av einum góðskueftirliti

Eitt góðskueftirlit fevnir um eina meting av góðskustýringsskipanini sambært §§ 26 og 26a í grannskoðaralógini. Eitt góðskueftirlit fevnir harumframt um eina meting um arbeiði og óheftni í sambandi við at grannskoðarin letur vátanir við trygd, t.d. grannskoðaraátekning á ársfrágreiðingar hjá fyrirkum, sum skulu grannskoðast samsvarandi ársroknskaparlógini.¹⁶

¹² Sbrt. § 15 í grannskoðaralógini.

¹³ Sbrt. § 27 í grannskoðaralógini.

¹⁴ Sbrt. § 33, stk. 1, í grannskoðaralógini.

¹⁵ PIE er ein stytting fyri *Public Interest Entity*.

¹⁶ Sbrt. § 27, stk. 2, í grannskoðaralógini.

Grannskoðaraeftirlitið

Góðskueftirlitsfólkið skal serliga kunna:¹⁷

- 1) At grannskoðanarvirki hefur eina innanhýsis skipan og eina góðskustýringsskipan, sbrt. § 26 í grannskoðaralógini og at grannskoðanarvirkið hefur skjalprógvað nýtsluna av góðskustýringsskipanini.
- 2) At góðskustýringsskipanin er nøktandi í mun til stødd og rakstrarligu eyðkenni virkisins.
- 3) At góðskustýringsskipanin hefur politikkir og mannagongdir fyri, hvussu óheftni hjá grannskoðaranum verður stýrt sum heild og í sambandi við tað einstøku uppgávuna, umframt at tað verður prógvað at óheftnisreglurnar í kapitli 4 í grannskoðaralógini og reglur ásettar við heimild í hesum, eru yvirhildnar.
- 4) At vátanaruppgávur eru skipaðar, lagdar til rættis, framdar og skjalprógvaðar í samsvari við góðskustýringsskipana og góðan grannskoðanarsíð, heruppií galdandi grannskoðanarstandardar, umframt ta nýttu arbeidsorkuna og samsýningarnar í mun til vátanaruppgávuna.
- 5) At grannskoðanarvirkið hefur skipað eina eftirlitsmannagongd, ið fevnir um bæði eftirlit við góðskustýringsskipanini og eftirfylgjandi regluligt innanhýsis eftirlit við góðskuni av framdu vátanaruppgávunum.
- 6) At virkið hefur eitt dagført eigarayvirilit og limayvirilit, og at ásetingarnar um eigaraviðurskifti eru hildnar.
- 7) At grannskoðarar, knýttir at grannskoðanarvirkinum hava verið ígjøgnum og fráboðað ta kravdu eftirútbúgvingina.
- 8) At grannskoðanarvirkið hefur hildið sínar skyldur um fyrirbyrgjandi tiltøk ímóti hvítvaski av vinningi og fígging av yvirgangi.

Grannskoðaraeftirlitið kann taka avgerð um, at eitt ella fleiri av omanfyristandandi viðurskiftum ikki skulu kannast í sambandi við eina góðskueftirlitsvitjan.¹⁸

5.4. Val av stakroyndum

Talið av grannskoðaraátekningum og øðrum vátanum við trygd, sum skulu takast út til stakroyndaeftirlit, fer fram lutfalsliga í mun til samlaða talið av grannskoðaraátekningum og øðrum vátanum við trygd, sum grannskoðaravirkið hefur latið í undanfarna ári. Ítøkiligar vátanaruppgávur, sum skulu takast út til stakroyndaeftirlit, verða valdar samsvarandi einari váðameting, har støða eisini skal takast til slag og vavið av teimum vátanaruppgávum, sum grannskoðaravirkið hefur latið. Sum meginregla verða einans vátanaruppgávur, ið eru latnar innan seinastu 12 mánaðirnar, tiknar út til stakroyndaeftirlit. Nærri reglur hesum viðvíkjandi eru ásettar í leiðreglunum fyri góðskueftirlit, sum eru tøkar á heimasíðuni hjá Skráseting Føroya.

5.5. Skyldurnar hjá grannskoðanarvirkinum

Tá ið góðskueftirlit fer fram á einum grannskoðanarvirki, skal virkið geva Grannskoðaraeftirlitinum og góðskueftirlitsfólkunum høvi til at gera tær kanningar, ið mettar vera neyðugar, og skal syrgja fyri, at Grannskoðaraeftirlitið og góðskueftirlitsfólkið fáa tær upplýsingar og ta hjálp, ið verður mett neyðugt til tess at fremja góðskueftirlitið.

Grannskoðarar, ið eru knýttir at grannskoðanarvirkinum, hava samsvarandi skyldu mótvegis Grannskoðaraeftirlitinum og góðskueftirlitsfólkunum. Grannskoðaraeftirlitið kann biðja góðskueftirlitsfólkið og grannskoðanarvirkið um tey skjøl og ta hjálp, sum Grannskoðaraeftirlitið metir vera neyðugt, til tess at

¹⁷ Sbrt. § 26, í kunngerð nr. 11 frá 2. februar 2022 um góðskueftirlit og virksemi Grannskoðaraeftirlitsins.

¹⁸ Sbrt. § 25, stk. 2, í kunngerð nr. 11 frá 2. februar 2022 um góðskueftirlit og virksemi Grannskoðaraeftirlitsins.

eftirlitið kann taka stöðu til, um það hjá tí kannaða eru skeivleikar, manglar ella øki, har ábøtur kunnu verða gjørdar.

5.6. Frágreiðing um góðskueftirlit

Tá ið góðskueftirlitið er endað, skal góðskueftirlitsfólkið gera eina frágreiðing, ið skal sendast til Grannskoðaraeftirlitið, og sum verður nýtt sum grundarlag undir avgerðini, sum Grannskoðaraeftirlitið tekur í sambandi við góðskueftirlitið.

Í frágreiðingini skal vera ein lýsing av, hvat er kannað, slagið og vavið av kanningini, ein meting av góðskustýringarskipanini, umframt fremjanini av vátanaruppgávum, og óheftni í sambandi við slíkar uppgávur. Góðskueftirlitsfólkið skal í frágreiðing síni vísa á teir skeivleikar, og á møgulig brot á lóggávuna, sum komið er fram á í sambandi við góðskueftirlitið. Eisini skal góðskueftirlitsfólkið, í tann mun hetta er viðkomandi, gera tilmæli til grannskoðanarvirkið um, hvussu viðurskiftini kunnu fáast í rættlag.

5.7. Avgerð hjá Grannskoðaraeftirlitinum

Tá ið eitt góðskueftirlit er komið at enda, skal Grannskoðaraeftirlitið viðgerða frágreiðingina við tí fyri eyga at staðfesta, um frágreiðingin gevur høvi til:

- 1) at enda eftirlitið uttan onnur tiltøk, ella
- 2) at taka avgerð um, at góðskueftirlit verður aftur, har það skal staðfestast, um tilmælini í sambandi við undanfarna eftirlit eru komin í rættlag.

Í tann mun góðskueftirlitsfrágreiðingin vísir, at viðurskifti eru, sum eiga at vera fingin í rættlag, verður grannskoðanarvirkið vanliga biðið um at gera eina virkisætlan, ið verður grundarlag undir einum uppfylgjandi góðskueftirliti. Virkisætlanin skal, sambært leiðreglunum hjá Grannskoðaraeftirlitinum, í minsta lagi innihalda eitt yvirlit yvir átøk, ið eru sett í verk, ella sum skulu setast í verk til tess at bøta um viðurskiftini, viðkomandi ábyrgdarpersónar og eina tíðarætlan. Grannskoðaraeftirlitið skal góðkenna virkisætlanina.

Avgerðir hjá Grannskoðaraeftirlitinum eru endaligar innan fyrisitingina.

5.8. Grannskoðaranevndin

Um góðskueftirlitsfrágreiðingin ella viðurskiftini annars geva orsök til tess, kann Grannskoðaraeftirlitið gera av, at leggja mál hjá einum grannskoðanarvirki fyri Grannskoðaranevndina.

Grannskoðaranevndin er serliga disiplinerskipanin fyri góðkend grannskoðanarvirkir og góðkendar grannskoðarar. Grannskoðaranevndin kann eitt nú áleggja viðkomandi virki ella grannskoðara bøtur, og/ella taka avgerð um at frádøma góðkenningina sum grannskoðari.

Avgerðir hjá Grannskoðaranevndini eru endaligar innan fyrisitingina.

5.9. Títtleikin av góðskueftirliti

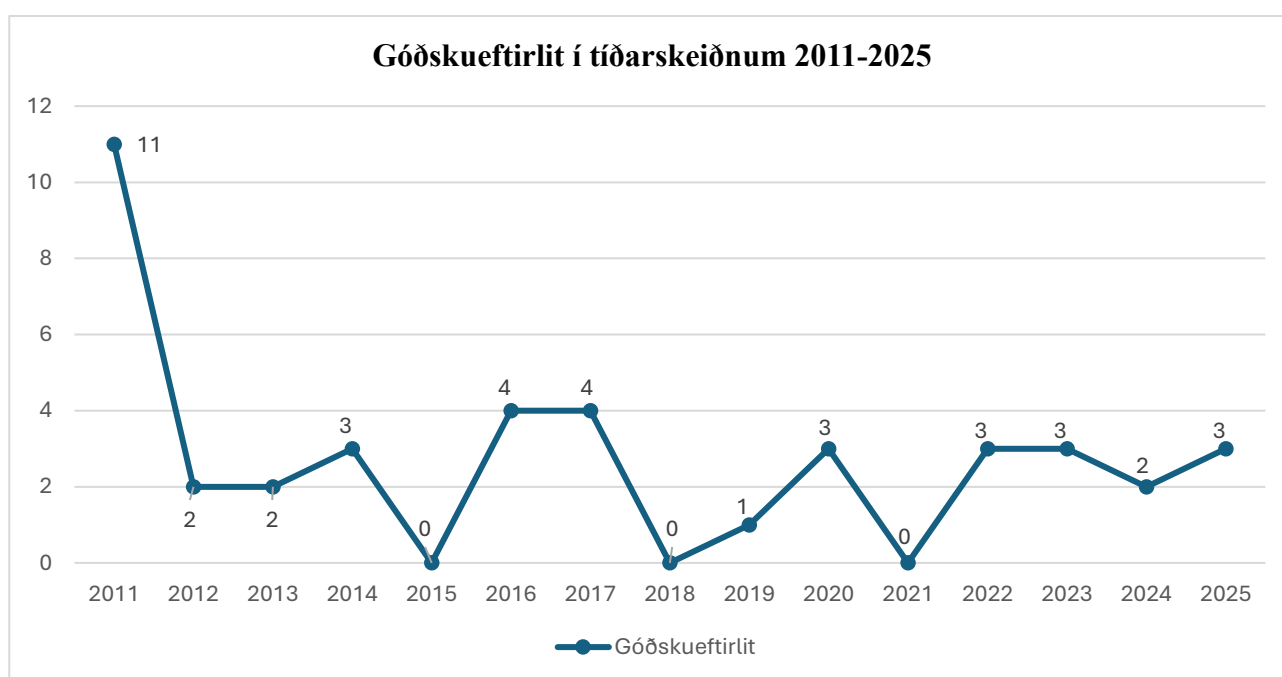
Grannskoðanarvirkir skulu ikki til góðskueftirlit á hvørjum ári. Tó skulu góðskueftirlit sambært grannskoðaralógini¹⁹ fara fram við í mesta lagi hesum millumbilum:

¹⁹ Sbrt. § 27, stk. 3 í grannskoðaralógini.

Grannskoðaraeftirlitið

Grannskoðanarvirkir, ið grannskoða	Skulu til góðskueftirlit
Stórar fyrirkur av almennum áhuga (PIE)	Í minsta lagi 3. hvørt ár
Smáar fyrirkur av almennum áhuga (PIE)	Í minsta lagi 6. hvørt ár
Miðalstórar og stórar fyrirkur, ið ikki eru fevndar av hugtakinum “almennum áhuga”	Í minsta lagi 6. hvørt ár
Smærri fyrirkur, ið ikki eru fevndar av hugtakinum “almennum áhuga”	Millumbilið verður ásett samsvarandi einari váðameting.

Á ritmyndini niðanfyri sæst talið av góðskueftirlitinum í tíðarskeiðnum 2011-2025. Eftirlitini í 2011-2012 vóru skipaði sum tænaftirlit²⁰, og eftirlitini í 2013 vóru uppfylgjandi tænaftirlit.

5.10. Leiðreglur

Grannskoðaraeftirlitið ger nærri leiðreglur fyri góðskueftirlit, sum áseta nærri, hvat góðskueftirlitið á grannskoðanarvirkjum skal fevna um, heruppi tál ið talan er um góðskueftirlit á grannskoðanarvirkjum, sum grannskoða fyrirkur av almennum áhuga.²¹

Grannskoðaraeftirlitið gjordi fyrstu ferð leiðreglur í 2011, og tóku tær stóði í leiðreglunum hjá Erhvervsstyrelsen frá 2008. Leiðreglurnar eru síðan dagfórdar árliga samsvarandi teimum broytingum ið eru gjórdar í donsku leiðreglunum, við neyðugum tillagingum í mun til føroysk viðurskifti og lóggávu.

²⁰ At talan er um tænaftirlit merkir, at Grannskoðaraeftirlitið frammanundan hevði tikið avgerð um, at einki mál skuldi leggjast fyri Grannskoðaranevndina, uttan í teimum førum, har kannaða grannskoðanarviðið onga góðskustýringsskipan hevði, og ikki hevði í umbúna at fáa sær slíka. Einki mál var lagt fyri Grannskoðaranevndina í hesum tíðarskeiðið.

²¹ Sbrt. § 45 í kunngerð um góðskueftirlit og virkseml Grannskoðaraeftirlitsins.

Grannskoðaraeftirlitið

Leiðreglurnar hjá Grannskoðaraeftirlitinum fyri 2025 taka støði í donsku leiðreglunum fyri 2024, við neyðugum tillagingum, serliga vegna munir í føroyskari og danskari lóggávu. Broytingarnar í leiðreglunum fevna í høvuðsheitum um smærri másligar rættingar umframt eina tillaging í brotinum 3.2.2.1., ið viðvíkur talið av stakroyndum til uppfylgjandi góðskueftirliti.

Leiðreglurnar og tey skjøl, sum góðskueftirlitsfólkini skulu nýta í samband við góðskueftirlit, liggja frammi á heimasíðuni hjá Skráseting Føroya.²²

²² <https://www.skraseting.fo/fo/grannskodarar/grannskodaraeftirlitid>

6. Eftirlitsárið 2025

Í eftirlitsárinum 2025 hefur Grannskoðaraeftirlitið:

- Viðgjört úrslitið av einum góðskueftirlitið, ið varð framt í 2024.
- Framt uppfylgjandi góðskueftirlit á einum grannskoðanarvirki, umframt viðgjört úrslitið av hesum.
- Framt góðskueftirlit á tveimum grannskoðanarvirkjum. Talan er um eftirlit við grannskoðan av vanligum fyrítøkum og fyrítøkum av almennum áhuga.

Grannskoðaraeftirlitið hefur í eftirlitsárinum 2025 hildið 4 fundir.

6.1. Góðskueftirlit 2024

Góðskueftirlitið var framt í 2024. Góðskueftirlitsfólkið hevði sum heild ikki viðmerkingar til góðskustýringsskipanina, nýtslu av skipanini, politikkir og mannagongdir fyri innanhýsis eftirlitið, eftirmeting og boting ella innanhýsis eftirlitið.

Góðskueftirlitsfólkið hevði, sum heild, ikki viðmerkingar til stakroyndirnar av einstøku vátanaruppgávu. Góðskueftirlitsfólkið hevði tó fylgjandi tvey tilmæli:

- 1) Mælt verður til, at tað hvørt ár, verður framt eftirlit av einum uttanhýsis eftirlitsfólki og ikki 2-3. hvørt ár.
- 2) Mælt verður til, at tað altíð verður nýtt eitt uttanhýsis eftirlitsfólk, at fremja árliga eftirlitsarbeiði.

Niðurstøðan hjá Grannskoðaraeftirlitinum var, at góðskueftirlitið varð endað uttan onnur tiltøk, sbt. § 33, stk. 6, nr. 1, í grannskoðaralógini. Niðurstøðan var tó treytað av, at grannskoðanarvirkið tekur tilmælini til eftirtektar.

6.2. Uppfylgjandi góðskueftirlit 2025

Uppfylgjandi góðskueftirlitið var framt í framhaldi, av einum vanligum góðskueftirliti í 2023. Grannskoðaraeftirlitið gjørði tå av, at neyðugt var við einum uppfylgjandi góðskueftirliti, har tað skuldi staðfestast um væntandi viðurskiftini og tilmælini hjá góðskueftirlitsfólkinum eru fingin í rætt lag. Grannskoðanarvirkið var biðið um at gera eina virkisætlan, ið skuldi vera grundarlagið undir uppfylgjandi eftirlitinum.

Uppfylgjandi eftirlitið staðfesti, at 7 av 7 tilmælum í virkisætlanini vóru sett í verk. Hóast hetta hevði góðskueftirlitsfólkið viðmerkingar viðvíkjandi punkt 2, 3 og 6. Góðskueftirlitsfólkið viðmerkti, at tað er ynskilig, at tað framgongur greiðari av innanhýsis samandrátum frá starvsfólkafundum, hvørja undirvísing starvsfólkinu hava móttikið viðvíkjandi arkivering, trygging av grannskoðanartilfari og lýsing av framdum grannskoðara handlingum.

Niðurstøðan hjá Grannskoðaraeftirlitinum var, at góðskueftirlitið varð endað uttan onnur tiltøk, sbt. § 33, stk. 6, nr. 1, í grannskoðaralógini. Niðurstøðan varð tó treytað av, at grannskoðanarvirkið tekur viðmerkingarnar viðvíkjandi pkt. 2,3 og 6 til eftirtektar.

6.3. Góðskueftirlit hjá tveimum grannskoðanarvirkjum

Grannskoðaraeftirlitið hefur í eftirlitsárinum 2025 framt góðskueftirlit hjá tveimum grannskoðanarvirkjum í Føroyum, ið grannskoða fyrítøkur av almennum áhuga.

Grannskoðaraeftirlitið

Eins og nevnt í brotið 5.2. verða góðskueftirlit á stórra grannskoðanarvirkjum, sum grannskoða fyrirkomulag av almennum áhuga vanliga framd av starvsfólki hjá Erhvervsstyrelsen. Vegna serligar umstøður í starvsfólkahópinum hjá Erhvervsstyrelsen í eftirlitsárinum 2025 var avgjørt, at góðskueftirlitsfólkini hjá Erhvervsstyrelsen framdu eftirlitið í samstarvi við uttanhýsis danskar lóggildar grannskoðarar.

Góðskueftirlitsfólkini hjá Erhvervsstyrelsen tóku sær av eftirlitinum við grannskoðan av fyrirkomulagnum av almennum áhuga, meðan teir uttanhýsis lóggildu grannskoðararnir tóku sær av eftirlitinum við grannskoðanini av vanligu fyrirkomulagnum.

Tað er fatanin hjá Grannskoðaraeftirlitinum, at hetta hevur eydnast væl, og at kannaðu grannskoðanarvirkini hava tikið væl ímóti hesari loysnini. Tað kann tískil hugsast, at hetta aftur verður ein møguleiki til komandi góðskueftirlit.

6.4. Grannskoðaranevndin

Grannskoðaraeftirlitið metti, at góðskueftirlitsfrágreiðingarnar í eftirlitsárinum 2025 ikki góvu Grannskoðaraeftirlitinum orsök til at leggja nakað mál fyri Grannskoðaranevndina.

6.5. Fjareftirlit

Grannskoðaraeftirlitið vísti í ársfrásøgnini fyri 2024 á, at Grannskoðaraeftirlitið í samstarvi við Felagið Føroyskir Grannskoðarar, hevur gjørt av aftur at royna fjareftirlit.

Uppfylgjandi eftirlitið í broti 6.1. var skipað sum eitt fjareftirlit, tvs. yvir alnótina. Sambært afturboðanum frá góðskueftirlitsfólkunum og kannaðu grannskoðanarvirkinum, hevur hetta sum heild eydnast væl. Báðir partar eru samdir um, at tann størsta avbjóðingin er samskipti, ið tekur longri tíð og orku, tá samskipti gongur fyri seg umvegis alnótina. Við stóði í hesum, meta báðir partar, at fjareftirlit hóska seg betri til tey smærru góðskueftirlitini sum eru minni í vavi, t.d. uppfylgjandi góðskueftirlit, har tað ikki er so nógv samskipti. Hinvegis hóska fysisk góðskueftirlit seg betri til tey stórru eftirlitini, ið krevja drúgt samskipti.

Grannskoðaraeftirlitið ætlar tískil at halda áfram at skipa uppfylgjandi eftirlit sum fjareftirlit í tann mun tað ber til og ikki gerst ov trupult.

Tórshavn 29. mai 2026

Vegna Grannskoðaraeftirlitið

Rannvá Sólheim
Forkvinna